

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2016/17:3457

av **Lars Tysklind m.fl. (L)**

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Motivering

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel omfattar verksamhet inom områdena jordbruks- och trädgårdsnäring, fiskerinäring, livsmedel, skog, djur, landsbygd och jakt samt rennäring och samefrågor. Vidare omfattar utgiftsområdet även verksamhet inom utbildning och forskning.

Liberalerna driver på för att jordbruks- och livsmedelspolitiken ska ha ett tydligt konsument- och hållbarhetsperspektiv. Jordbruket ska i likhet med andra sektorer bära sina egna miljö- och klimatkostnader, men ska också ersättas för kollektiva nyttigheter som naturvård samt bevarande av den biologiska mångfalden. Därigenom förstärks drivkrafterna för effektivisering och klimatsmart teknik.

Vägen mot ett klimatsmart samhälle kräver långsiktiga investeringar och det är rimligt att staten delfinansierar vissa infrastrukturmässiga klimatinvesteringar. Fokus på investeringarna ska vara att få ner utsläppen, och stöd ska inriktas mot insatser där investerade medel har störst climateffekt. Det kan till exempel handla om investeringar i biogasanläggningar och metangasreducering inom jordbruket. Liberalerna anslår därför under utgiftsområde 20 statliga medel för nationella klimatinvesteringar.

Hela Sveriges utvecklingskraft, tillväxtpotential och sysselsättningsmöjligheter ska tas till vara. De generella insatserna på nationell nivå för jobb, utbildning och för ett förbättrat företagsklimat behöver kombineras med regionala tillväxtinsatser. Det är centralt att det finns goda uppkopplingsförutsättningar i hela vårt land. Liberalerna vill därför anslå mer pengar för snabbare utbyggnad av bredband. *På detta utgiftsområde och för 2017 innebär det att 100 miljoner kronor tillförs 1:17.*

Det är positivt att världsmarknaden för jordbruksprodukter är alltmer avreglerad, men det innebär också nya villkor för svenskt jordbruk. För svenskt jordbruk är det viktigt att svenska bönder tillåts konkurrera med utländska på mer lika villkor. Det behövs en generell och företagervänlig politik som inte tynger företag med onödig byråkrati och höga skatter på jobb och företagande. Den kommande livsmedelsstrategin måste utifrån ett marknads- och konsumentperspektiv innehålla förslag på konkreta åtgärder för att lyfta svensk jordbruksproduktion.

Att öppna marknader för handel stimulerar livsmedelsproduktion och effektiv användning av åkermark. EU:s jordbrukspolitik behöver reformeras i grunden. Jordbruksstödet, utom stöden för miljöåtgärder och landsbygdsutveckling, ska avvecklas så snart som möjligt liksom EU:s handelshinder mot omvärlden. Samtliga direktstöd och marknadsregleringar ska fasas ut så snart som möjligt.

Det behövs ett tydligare fokus på landskapsvård, miljöskydd och bevarad biologisk mångfald. Ett hållbart jord- och skogsbruk är en del av lösningen på dagens miljöutmaningar. Redan med nuvarande teknik skulle jord- och skogsbruket kunna vara självförsörjande på hållbar energi. Det finns goda möjligheter att förbättra avkastningen på ett miljövänligt sätt genom att anpassa växtsorter, bruksmetoder och näringsämnen efter lokala förhållanden. Rätt använd kan bioteknik bidra till att få fram bättre skördar och näringsinnehåll.

Ett kretslopp där näringen går från jord till bord och sedan tillbaka till jorden är avgörande för en hållbar livsmedelsförsörjning. Läckaget av näringsämnen från odlingsmark och hushåll ut i sjöar, vattendrag och hav behöver bromsas och hållbar återvinning av biologiskt avfall introduceras i bred skala. Särskilt viktigt är detta i ljuset av att fosfor är på väg att bli en bristvara.

Många av de miljöproblem som jordbruksproduktionen leder till, till exempel övergödning och minskad biologisk mångfald, beror på tillförseln av näringsämnen via gödningen. Användningen av handelsgödsel bidrar till övergödning av vattenområden. Även förekomsten av kadmium i handelsgödsel är ett oroande miljöproblem. Det är därför angeläget att användningen av sådan gödsel minskar och att jordbrukets allmänna miljöpåverkan sjunker. För att uppnå detta bör en ny läckageskatt för jordbruket införas från och med den 1 januari 2017. Den skatt på handelsgödsel som avskaffades den 1 januari 2010 skulle kunna tjäna som en utgångspunkt för en ny miljöstyrande skatt. *Förändringen beräknas stärka de offentliga finanserna år 2017 med 200 miljoner kronor.*

Därutöver behövs andra miljöförbättrande åtgärder i jordbruket, framför allt insatser som syftar till att bevara den biologiska mångfalden och minska klimat- och miljöpåverkan där metangasreducering är en viktig åtgärd.

Liberalerna anser att Sverige ska driva på för att stärka djurskyddet i hela Europa. Hur vi hanterar våra djur är ett mått på vår civilisation och en förutsättning för en god folkhälsa. All djurhållning måste garantera djuren ett värdigt liv och en anständig död. Kontrollen av att nationella lagar och EU-regler efterlevs ska skärpas.

Utvecklingen av antibiotikaresistens hotar folkhälsan. Sverige ska arbeta i EU och globalt för en ansvarsfull antibiotikaanvändning, både bland människor och på djur, baserad på medicinska bedömningar.

Den svenska skogspolitiken ska vila på två jämställda mål: produktionsmålet och miljömålet. Skogens potential inom förnybara material, kemiska produkter, textilier och energiproduktion ska tillvaratas. Miljöhänsynen inom skogsbruket måste öka genom att t.ex. avverkningsmetoder kan variera. Både staten och skogsnäringen har ett

långtgående ansvar för att skydda skogens ekosystemtjänster, bevara den biologiska mångfalden och slå vakt om naturvård och miljöhänsyn. De återstående gammelskogarna ska ges starkare skydd. Under utgiftsområde 20 redogörs för åtgärder för naturskogar.

Liberalerna avvisar regeringens ökning 2017 av anslag 1:8 och 1:15. Därutöver anser Liberalerna att det behövs en återgång till tidigare anslagsnivåer när det gäller anslag 1:1, 1:2, 1:7, 1:8, 1:14 och 1:15.

Liberalerna föreslår att pris- och löneomräkningen för åren 2017–2019 justeras ned med 20 procent årligen. På detta utgiftsområde påverkas anslag 1:1, 1:3, 1:4, 1:8, 1:14, 1:15, 1:24 och 1:25.

Tabell 1 Anslagsförslag 2017 för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (L)
1:1 Skogsstyrelsen	402 982	-5 302
1:2 Insatser för skogsbruket	321 540	-73 000
1:3 Statens veterinärmedicinska anstalt	120 483	-393
1:4 Bidrag till veterinär fältverksamhet	106 283	-376
1:5 Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder	14 933	
1:6 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	124 349	
1:7 Ersättningar för viltskador m.m.	52 778	-15 000
1:8 Statens jordbruksverk	603 563	-103 321
1:9 Bekämpande av växtskadegörare	5 000	
1:10 Gårdsstöd m.m.	6 498 000	
1:11 Intervention för jordbruksprodukter m.m.	130 000	
1:12 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	24 250	
1:13 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	179 000	
1:14 Livsmedelsverket	317 491	-14 554
1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	145 160	-95 000
1:16 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	42 913	
1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 495 431	+100 000
1:18 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 028 409	
1:19 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	79 830	
1:20 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.	4 116	
1:21 Åtgärder på fjällägenheter	1 529	
1:22 Främjande av rennäringen m.m.	103 915	
1:23 Sveriges lantbruksuniversitet	1 820 493	-3 951
1:24 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	565 776	-282
1:25 Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien	1 177	
Summa	17 189 401	-211 179
<i>Specificering av anslagsförändringar</i>		
1:1 Skogsstyrelsen		-4 000
1:1 Skogsstyrelsen		-1 302
1:2 Insatser för skogsbruket		-73 000
1:3 Statens veterinärmedicinska anstalt		-939
1:4 Bidrag till veterinär fältverksamhet		-376
1:7 Ersättningar för viltskador m.m.		-15 000
1:8 Statens jordbruksverk		-102 000

1:8	Statens jordbruksverk	-1 321
1:14	Livsmedelsverket	-14 000
1:14	Livsmedelsverket	-554
1:15	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	-95 000
1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	+100 000
1:23	Sveriges lantbruksuniversitet	-3 951
1:24	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	-282

Lars Tysklind (L)

Christer Nylander (L)

Tina Acketoft (L)

Emma Carlsson Löfdahl (L)

Mats Persson (L)

Maria Weimer (L)